

'Aan mij zie je, (bijna) niets...

Gewoon zoals jij en ik. Maar het uiterlijk van Rita, Manita en Lysette vroeg op een bepaald moment in hun leven om een hulpmiddel: een oogprothese, haarstuk, kunstbeen...

PRODUCTIE & TEKST: RENÉE BROUWER | BEELD: MARK UYL

WIE: RITA VERDUIN (1959)
HEEFT: EEN KUNSTOOG SINDS
DECEMBER 2018

Rita: "In de lente van 2015 verloor ik door een ooginfarct plotseling het zicht in mijn rechteroog. Blijkbaar had ik daar met een te hoge bloeddruk en een erfelijke stollingsaandoening meer kans op. Hoewel het heftig nieuws was, voelde het als een opluchting dat er een oorzaak voor was. Ik besepte dat ik door mijn stollingsprobleem ook een hartaanval had kunnen krijgen.

Helaas kon er in de jaren daarna niks aan mijn verloren zicht worden gedaan. Met mijn linkeroog kon ik nog goed zien, maar mijn hersenen moesten er aan wennen dat ik rechts geen zicht meer had waardoor ik erg moe was. Ondertussen ontwikkelde ik glaucoom (de oogzenuw raakt beschadigd en de oogdruk wordt vaak te hoog, *red.*) en dat was erg pijnlijk. Het bleek onoplosbaar en dus moest mijn rechteroog worden verwijderd. Iets waar ik enorm tegenop zag, gelukkig viel het reuze mee. Door de operatie raakte ik mijn pupil en iris kwijt maar bleef mijn oogbal intact; die werd alleen iets opgevuld. Hierdoor is mijn oog nu een witte bal. Mijn kunst oog is een soort schildje waarop een iris en een pupil zijn geschilderd dat ik op mijn oogbal plaats. Het kunst oog valt bijna niet op en bevalt mij prima. Echt nadelen ondervind ik er niet van. Ik heb hem altijd in en voel me dezelfde Rita als voorheen. Het enige wat soms een beetje lastig is, is dat ik niet helemaal in het midden kan kijken. Dan zet ik mijn kopje onder het koffieapparaat en loopt alles ernaast. Ach ja, als dat alles is, hoor je mij niet klagen. Ik ben allang blij dat ik nog steeds alles kan zien." ►

'Soms zet ik mijn kopje onder het koffieapparaat en loopt alles ernaast'

‘Mensen die het niet weten, denken dat mijn haar lekker is gegroeid’

WIE: MANITA SIDERIS (1972)
HEEFT: EEN HAARSTUK SINDS
DECEMBER 2022

Manita: “Het begon met een paar kale plekje in 2015. Opeens viel mijn haar uit en mijn huisarts stelde alopecia vast. Dat is een haaraandoening waarbij je plotseling kaal wordt. Het was een grote shock maar gelukkig stopte mijn haaruitval na een paar maanden en groeide mijn haar zelfs snel weer aan. Totdat ik in de zomer van 2022 opnieuw kale plekken kreeg. Dit keer was het niet tijdelijk want tegen de tijd dat het kerst was, had ik bijna geen haar meer over. Gelukkig had ik toen al een mooi haarstuk aangeschaft. Vandaar dat ik dacht: dan kan ik me net zo goed helemaal kaalscheren. Natuurlijk, dat was niet niks. Maar ik vond het me eigenlijk nog niet eens zo misstaan, die kale kop. Nu draag ik mijn haarstuk elke dag als ik naar mijn werk ga. Zodra ik thuis ben, gaat 'ie weer af. Op zich kriebelt het haarstuk niet, maar de band om mijn hoofd voel ik wel, en dat kan soms irritant zijn. Voor de rest heeft het dragen van mijn haarstuk weinig nadelen. Integendeel, ik voel me er veel zelfverzekerder door. Me ervoor schamen, doe ik niet. Waarom zou ik? Iedereen kan haaruitval krijgen en ik ben heel blij dat er in elk geval een oplossing voor is. Mijn omgeving weet er dus ook van. Ze vinden mijn haarstuk allemaal heel mooi en vergeten soms dat ik het heb. Mensen die het nog niet weten, denken zelfs dat mijn haar lekker is gegroeid. Dat is voor mij het grootste compliment dat ik kan krijgen.”

WIE: LYSETTE REGEER (1974)
HEEFT: EEN BEENPROTHESE SINDS
HAAR 12DE

Lysette: “Ik was 11 toen ik een zeldzame en agressieve tumor in mijn rechterknie bleek te hebben. Helaas sloeg de chemotherapie niet genoeg aan om mijn been te kunnen redden. Daarom moest mijn been uiteindelijk op mijn 12de worden geamputeerd. Het was zwaar en heftig maar ik had helaas geen andere keus. Sindsdien draag ik een beenprothese. Net als een schoen doe ik hem 's ochtends aan en 's avonds weer uit. Zonder kan ik niet lopen. Hoewel ik het niet anders ben gewend, vind ik mijn beenprothese soms nog steeds lastig. Op warme dagen kan ik bijvoorbeeld nooit ergens zwemmen want dan loop ik de hele dag met een natte prothese en dat is niet handig. En in de zomer draag ik liever geen jurkjes. Hiermee is mijn prothese duidelijk te zien en dat leidt vaak tot starende blikken. Daar heb ik niet altijd zin in.

Het schrijven van mijn boek, *Leven met een schaduw*, heeft me geholpen om alles te verwerken en mijn ziekteverleden te accepteren. Ondanks alles voel ik me niet beperkt in het dagelijks leven. Ik kan bijna alles zolang ik maar niet te lange wandelingen maak. Soms is dat nog even zoeken, omdat ik in mijn hoofd nooit op wil geven en alles wil proberen. Maar ik kan dan ook te ver doorslaan en dan sta ik opeens halverwege een beklommen rotspad en weet ik niet meer hoe ik nog verder omhoog of omlaag moet komen. Ik kan daar altijd wel om lachen. Het is precies hoe ik ben: altijd in voor een uitdaging en de grenzen van mijn kunnen opzoeken.” ■

‘Ik blijf de grenzen van mijn kunnen opzoeken’